महाराष्ट्रातील मराठा लष्करी किल्ल्यांचे प्रायोगिक नामांकन युनेस्कोकडे पाठविण्यासाठी या किल्ल्यांच्या संभाव्यतेच्या दृष्टीने तयार करण्यात आलेल्या स्थळ व्यवस्थापन आराखडा (Site Management Plan) प्राथमिक अहवालाच्या देयकास वित्तीय मान्यता देण्याबाबत.

महाराष्ट्र शासन

पर्यटन व सांस्कृतिक कार्य विभाग

शासन निर्णय क्रमांक : पुवसं-२०२२/प्र.क्र.१२/सां.का.३

हुतात्मा राजगुरु चौक, मादाम कामा मार्ग मंत्रालय, मुंबई ४०० ०३२ दिनांक : ०५ फेब्रुवारी, २०२४

- वाचा :- १) पर्यटन व सांस्कृतिक कार्य विभाग, शासन निर्णय क्र. पुवसं-२०२२/प्र.क्र.१२/सां.का.३ दि.२९.०६.२०२२.
  - २) पर्यटन व सांस्कृतिक कार्य विभाग, शासन निर्णय क्र. पुवसं-२०२२/प्र.क्र.१२/सां.का.३ दि.१९.१०.२०२२.
  - ३) पर्यटन व सांस्कृतिक कार्य विभाग, शासन निर्णय क्र. पुवसं-२०२२/प्र.क्र.१२/सां.का.३ दि.०७.०८.२०२३.
  - ४) संचालक, पुरातत्व व वस्तुसंग्रहालये संचालनालय, मुंबई यांचे पत्र क्र. जा.क्र. तंत्र/२०२३/३३८६, दिनांक १९.१२.२०२३.

प्रस्तावना :-

महाराष्ट्र राज्याला समृध्द असा लष्करी वारसा लाभलेला आहे. महाराष्ट्रातील मराठा लष्करी किल्ले यांची आंतरराष्ट्रीय व राष्ट्रीय स्तरावर प्रसिध्दी व्हावी या उद्देशाने या स्मारकांचे UNESCO जागतिक वारसा दर्जाकरीता नामांकन व्हावे, असा शासनाचा मानस आहे. जेणेकरुन अशा जागतिक वारसा दर्जा प्राप्त स्मारकांकडे विदेशी पर्यटक आकर्षित होतील व महाराष्ट्रातील पर्यटन वाढीस चालना मिळेल, पर्यायाने रोजगारनिर्मिती होईल. सबब, या स्मारकांचे स्थळ व्यवस्थापन आराखडा (Site Management Plan) तयार करणे आवश्यक होते. संदर्भाधीन क्र. १ च्या शासन निर्णयान्वये महाराष्ट्रातील मराठा लष्करी किल्ल्यांचे जागतिक वारसा नामांकन प्रस्ताव तयार करण्यासाठी ई-निविदेद्वारे युनेस्को जागतिक वारसा नामांकनाकरिता प्रस्ताव तयार करण्यासाठी तज्ञ वास्तुविशारद DRONAH संस्थेच्या न्युनतम दराच्या (L-१) निविदेस मान्यता देण्यात आली आहे. युनेस्को जागतिक वारसा नामांकनाकरिता प्रस्ताव तयार करण्यासाठीच्या रु.५,०७,४००/- इतक्या रकमेच्या प्रथम देयकास संदर्भाधीन क्र. २ च्या शासन निर्णयानुसार वित्तीय मान्यता देण्यात आली आहे. तसेच रु.७,६१,१००/- इतक्या रकमेच्या प्रथम देयकास संदर्भाधीन क्र. ३ च्या शासन निर्णयानुसार वित्तीय मान्यता देण्यात आली आहे. आता संदर्भाधीन क्र.४ अन्वये युनेस्को जागतिक वारसा नामांकनाकरिता प्रस्ताव तयार करण्यासाठीचे द्वितीय देयक रु.१५,२२,२००/- इतक्या रकमेच्या देयकास वित्तीय मान्यता देण्याची विनंती संचालक, पुरातत्व व वस्तुसंग्रहालये संचालनालय यांनी केली आहे. त्यानुसार, या देयकास मान्यता देण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती

शासन निर्णय :-

महाराष्ट्रातील मराठा लष्करी किल्ल्यांचे प्रायोगिक नामांकन युनेस्कोकडे पाठविण्यासाठी या किल्ल्यांच्या संभाव्यतेच्या दृष्टीने तयार करण्यात आलेल्या स्थळ व्यवस्थापन आराखडा (Site Management Plan) प्राथमिक अहवालाच्या देयकाच्या रु.१५,२२,२००/- (अक्षरी रुपये पंधरा लक्ष बावीस हजार दोनशे मात्र) इतक्या रकमेच्या देयकास वित्तीय मान्यता देण्यात येत आहे.

- 3. यासाठी होणारा खर्च हा पर्यटन व सांस्कृतिक कार्य विभाग, मागणी क्र. झेडडी-०२, कला व सांस्कृतिक, (०१) (०२) पुरातत्व संचालनालय गवेषण, उत्खनन, संशोधन, संवर्धन व इतर खर्च (अनिवार्य) (२२०५) १३३८) ५० इतर खर्च या लेखाशिर्षाखालील सन २०२३-२४ या वर्षातील मंजूर अनुदानातून भागविण्यात यावा.
- ०३. संचालक, पुरातत्व व वस्तुसंग्रहालये संचालनालय यांना यासाठी नियंत्रण अधिकारी म्हणून घोषित करण्यात येत असून त्यांना अथवा त्यांनी प्राधिकृत केलेल्या अधिकाऱ्यास या संबंधीच्या देयकावर स्वाक्षरी करण्यास प्राधिकृत करण्यात येत आहे.
- ०४. हा शासन निर्णय विअप्र-२०१३/प्र.क्र.२०/२०१३/विनिमय, भाग-२, दिनांक १७ एप्रिल, २०१५, वित्तीय अधिकार नियम पुस्तिका, १९७८ भाग पहिला उपविभाग तीन मधील अनुक्रमांक ४ मधील परिच्छेद क्र. २७(२) "अ" नुसार तसेच वित्त विभागाचे परिपत्रक क्रमांक अर्थसं-२०२३/प्र.क्र.४०/अर्थ-३, दिनांक १२ एप्रिल, २०२३ अन्वये प्रशासकीय विभागांना प्रदान केलेल्या अधिकाराच्या अधीन राहून निर्गमित करण्यात येत आहे.
- ०५. सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या <u>www.maharashtra.gov.in</u> या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संगणक सांकेतांक २०२४०२०५१२५४०२७९२३ असा आहे. हा आदेश डिजिटल स्वाक्षरीने साक्षांकीत करुन काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

(नंदा राऊत) उप सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रति,

प्रधान सचिव (सां.का.) यांचे स्वीय सहायक, मंत्रालय, मुंबई. उपसचिव (सां.का.३), पर्यटन व सांस्कृतिक कार्य विभाग, मंत्रालय, मुंबई. संचालक, पुरातत्व व वस्तुसंग्रहालय संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई. महालेखापाल -१/२ (लेखा व अनुज्ञेयता), महाराष्ट्र राज्य, मुंबई/नागपूर. महालेखापाल -१/२ (लेखा परीक्षा), महाराष्ट्र राज्य, मुंबई/नागपूर. निवासी लेखा परीक्षा अधिकारी, मुंबई. अधिदान व लेखा अधिकारी, मुंबई. कक्ष अधिकारी (अर्थसंकल्प), पर्यटन व सांस्कृतिक कार्य विभाग, मंत्रालय, मुंबई. निवड नस्ती, सां.का.३.